

Herran nimet – Jahve TZIDKENU

Millainen on ihmisen ja Jumalan suhde? Ongelmatonko? Jeremia kuvasi aikansa Jumalan oman kansan tilannetta näin:

Jer. 5:30-31: ”**Kauheita** ja pöyristyttäviä **tapahtuu** maassa.
31 *profeetat ennustavat valhetta,*
ja papit hallitsevat yksissä neuvoin heidän kanssaan,
ja sitä minun kansani rakastaa.”

Jer. 6:13-14: ” Sillä kaikki, niin pienet kuin suuretkin,
pyytävät väärää voittoa,
kaikki, niin profeetat kuin papitkin,
harjoittavat petosta.
14 *He parantavat minun kansani vamman kepeästi,*
sanoen: 'Rauha, rauha!'
vaikka ei rauhaa ole.”

Juuda oli kieltäytynyt kuulemasta Jumalan sanaa ja se **vaelsi sydämensä itsepäisyydessä.** Se oli mennyt muiden jumalien perässä palvellen niitä.

Jer 13:10: ”Tämä paha kansa, joka **ei tahdo kuulla minun sanojani**, joka **vaeltaa sydämensä paatumuksessa**, seuraa muita jumalia, palvelee ja kumartaa niitä.”

Koko kansa - paitsi jäännös - oli turmeltunut. Tämä oli levinnyt papistoonkin. Jumala ei voinut enää hyväksyä sen jatkumista vaan kutsui kansan tilintekoon:

Jer.14:10: ”Näin sanoo Herra tästä kansasta:
Noin he mielellänsä harhailevat,
eivät pidätä jalkojansa.
Ei Herra mielisty heihin;
hän muistaa nyt heidän pahat tekonsa
ja rankaisee heidän syntinsä.”

Tuomio oli varma. Mikään muu kuin kääntymys ja palaaminen vanhurskauteen. ei voisi pysäyttää sitä. Jeremia sai Sanan Herralta:

Jer.18:5-11: ”Silloin tuli minulle tämä Herran sana: 6’Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin heimo, niin kuin tekee tuo saventalaja, sanoo Herra. Katso, niin kuin savi on saventalajan kädessä, niin te olette minun kädessäni, te Israelin heimo. 7Yhden kerran minä uhkaan temmata pois, hajottaa ja hävittää kansan ja valtakunnan; 8 mutta jos se kansa kääntyy pois pahuudestaan, josta minä sitä uhkasin, niin minä kadun sitä pahaa, jota ajattelin tehdä sille. 9Toisen kerran taas minä lupaan rakentaa ja istuttaa kansan

*ja valtakunnan; 10 mutta jos se tekee sitä, mikä on paha minun silmissäni, eikä kuule minun ääntäni, niin minä kadun sitä hyvää, jota olin luvannut tehdä sille. 11 Sano siis nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Näin sanoo Herra: Katso, minä hankin teille onnettomuutta ja pidän neuvoa teitä vastaan. **Kääntykää siis kukin pahalta tieltänne ja parantakaa vaelluksenne ja tekonne.**”*

Mitä vastasi kansa tähän Jumalan pyyntöön kääntymisestä:

Jer.18:12: ”Mutta he vastaavat: 'Se on turhaa! Sillä **me vaellamme omien neujojemme mukaan**, ja me teemme kukin oman pahan sydämensä paatumuksen mukaan.'”

Tällaisessa tilanteessa olisi inhimillistä kokea Jumalana toivottomuutta. **Ihmisten sydän on todellakin eksyttävä ja paha**, kuten Jeremia toteaa tätä ennen.

Jer. 17:9: ”Petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?”

Vaikka tiedämme tämän ja silti elämme niin kuin haluamme. Mikään ei saa muuttamaan mieltämme. Huokaus.

Onko olemassa toivottomia tapauksia, oman synnillisen mielensä avuttomia uhreja? Kun tarkastelee Israelin historiaa Jeremian aikana, Jumalan kansan elämä näyttää siltä: ei ole toivoa.

Jahve oli pitänyt liittonsa Aabrahamin kanssa. Hän vapautti Israelin Egyptistä, kuten oli luvannut jo paljon ennen kuin orjuutta edes oli todellisuutta. Silti Israelin kansa vaelsi tämän vapautuksen jälkeen erämaassa 40 vuotta pahan epäuskoisen sydämensä takia.

Hebr. 3:12, 15-19: ”Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole **paha, epäuskoinen sydän**, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta... 15Kun sanotaan: ”Tänä päivänä, **jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne**, niin kuin teitte katkeroituksessa”, 16ketkä sitten, vaikka kuulivat, katkeroittivat hänet? Eivätkö kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla lähteneet Egyptistä? 17Mutta keihin hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat syntiä tehneet, joiden ruumiit kaatuivat erämaahan? 18Ja keille hän vannoi, etteivät he pääse hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille? 19Ja niin me näemme, että he epäuskon tähden eivät voineet siihen päästä.”

Joosuan johdolla Jumalan kansa lopulta ylitti Jordan virran ja he ottivat haltuunsa Kanaanin maan. Yhden sukupolven ajan heillä oli voitto – kunnes sukupolvi, joka näki Jumalan tekemät suuret teot, kuoli ja jäi jäljelle seuraava sukupolvi.

Tuom. 2: 10-12:”Ja kun koko sekin sukupolvi oli tullut kootuksi isiensä tykö, nousi heidän jälkeensä toinen sukupolvi, joka ei tuntenut Herraa eikä niitä tekoja, jotka hän oli Israelille tehnyt. 11Niin israelilaiset **tekivät sitä, mikä oli paha Herran**

silmissä, ja palvelivat baaleja 12ja hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja lähtivät kulkemaan muiden jumalien jäljessä, niiden kansojen jumalien, jotka asuivat heidän ympärillensä, kumarsivat niitä ja vihoittivat Herran”

Yli kolmesataa vuotta kansa teki sitä, mikä on paha Jumalan silmissä - ja lopulta hylkäsi Herran kuninkaanansa. He halusivat Samuelin asettavan heille kuninkaan samoin kuin muillakin kansoilla oli kuningas.

1 Sam. 8:5: *”Niin aseta nyt meille oikeutta jakamaan kuningas, jollainen kaikilla muillakin kansoilla on.”*

He valitsivat Saulin kuninkaaksi, mutta tämä hylkäsi Jumalan sanan – ja niin Jumala hylkäsi hänen kuninkuutensa.

1 Sam. 15:23: *”Sillä tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta. Koska **sinä olet hyljännyt Herran sanan, on myös hän hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla kuninkaana.**”*

Armossaan Jumala antoi heille mielensä mukaisen miehen, Daavidin.

1 Sam 13:14: *”Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei ole pysyvä. **Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet on Herra***

määrännyt kansansa ruhtinaaksi, koska sinä et noudattanut käskyä, minkä Herra sinulle antoi."

1 Sam 16:1,13: *"Ja Herra sanoi Samuelille: "Kuinka kauan sinä suret **Saulia**? Minähän olen hyljännyt hänet, niin ettei hän enää saa olla Israelin kuninkaana. Täytä sarvesi öljyllä ja mene; minä lähetän sinut beetlehemiläisen lisain luo, sillä hänen pojistansa minä olen katsonut itselleni kuninkaan." 13Niin Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. **Ja Herran henki tuli Daavidiin, siitä päivästä ja yhä edelleen."***

Salomo tuli kuninkaaksi Daavidin jälkeen, mutta myös Salomo kääntyi pois Jumalasta:

1 Kun. 11:4-6: *"Ja kun Salomo vanheni, **taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niin kuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. 5Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä. 6Ja Salomo **teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, eikä uskollisesti seurannut Herraa** niin kuin hänen isänsä Daavid."***

Salomon kuoltua Israelin kuningaskunta jakaantui. Kymmenen heimoa perusti pohjoisen kuningaskunnan, Israelin, jonka

pääkaupunki oli Samaria. Benjamin ja Juuda muodostivat eteläisen kuningaskunnan, jonka pääkaupunki oli Jerusalemi. Näistä kahdesta kuningaskunnasta Israel joutui ensin pakkosiirtolaisuuteen. Jumala uupui tämän kansanosan uskottomuuteen ja Assyria vei sen vankeuteen. Jeremia kertoo tilanteesta:

*Jer. 3:8: ”Ja minä näin, että, vaikka minä **olin lähettänyt pois tuon luopiovaimon, Israelin, juuri sen tähden, että hän oli tehnyt aviorikoksen, ja olin antanut hänelle erokirjan, ei kuitenkaan uskon Juuda, hänen sisarensa, peljännyt, vaan meni ja harjoitti haureutta hänkin.**”*

Tultiin alussa lainattujen raamatunjakeiden aikaan, Jeremian aikaan ja Jumala puhui profeettansa kautta:

*Jer. 17:9-10:”**Petollinen on sydän** ylitse kaiken ja **pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?** 10Minä, Herra, tutkin sydämen, koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen **vaelluksensa mukaan, hänen töittensä hedelmän mukaan.**”*

Jumala oli tutkinut ihmisten sydäntä ja koetellut. Ei ollut hänen kansansa elämä hänen mielensä mukaista. Tuomio tuli myös Juudan osaksi.

Olivatko tässä hetkessä Israel ja Juuda ilman toivoa? Kykenisikö uhrieläinten veri ottamaan pois synnin?

Hebr. 10:1-4: ”Sillä koska laissa on vain tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta, **ei** se koskaan voi samoilla **jokavuotisilla uhreilla**, joita he alinomaa kantavat esiin, **tehdä niiden tuojia täydellisiksi**. 2Sillä eikö muutoin olisi lakattu niitä uhraamasta, koska näillä, jotka jumalanpalvelustaan toimittavat, kerran puhdistettuina, ei enää olisi ollut mitään tuntoa synneistä? 3Mutta niissä on jokavuotinen muistutus synneistä. 4Sillä mahdotonta on, että härkäin ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä.”

Uhrit eivät voineet tehdä heitä täydellisiksi, sillä ongelma oli heidän sydämensä turmeltuneisuus. **Sydän ei muutu uhraamalla.**

Tällaisessa historian hetkessä Jumala paljastaa nimensä JAHVE TZIDKENU, Jumala on meidän vanhurskaudemme.

Jer. 23:6: ”Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä herätän Daavidille **vanhurskaan vesan**; hän on hallitseva kuninkaana ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa. 6Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa. Ja **tämä on hänen nimensä**, jolla häntä kutsutaan: **'Herra on meidän vanhurskaudemme'** [Jahve Tzidkeinu]”

Tulee vanhurskas vesa, jonka nimi on Jahve Tzidkenu. Daavidin poika on Jahve! Jeremia jatkaa:

Jer. 31:31-34: *"Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin **minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton**; 32en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta, ja jonka liittoni he ovat rikkoneet, vaikka minä olin ottanut heidät omikseni, sanoo Herra. 33Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: **Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä**; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. 34Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra'. Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä **annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä.**"*

Tämä ilmestys tuo lupauksen uudesta liitosta ja uudesta sydäimestä. Vanhurskas tarkoittaa Jumalalle kelpaavaa. Jumala lupasi tehdä kansastaan itselleen kelpaavan. Sen tekee vanhurskas vesa. Hän tulee muuttamaan heidät.

Jeesus viittasi tähän ensimmäisellä ehtoollisella:

Matt. 26:26-28: *"Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: "Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini". 27Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja sanoi: "Juokaa tästä kaikki; 28sillä tämä on minun vereni, **liiton***

veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.”

Jumala on Jahve ro'i, paimen, vaikka lampaat joutuisivat eksyksiin, heiltä ei puutu mitään. Hän on myös Jahve jiree, heidän varustajansa: hänen lupaamansa vanhurskas vesa tulisi vanhurskauttamaan heidät, hän on Jahve tzidkenu. Jumala on meidän vanhurskaudemme.

Vanhurskaus on enemmän kuin hyvyttä. Se on **oikea asema Jumalan kanssa**. Vanhurskas tarkoittaa myös **elämistä Jumalan tahdon mukaan**. Vanhurskauteen ihminen tarvitsee **uuden sydämen** – ja sellainen on mahdollista saada.

Hes. 36:26-27: *”Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille **lihasydämen**. 27Henkeni minä annan teidän sisimpäanne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun oikeuksiani ja pidätte ne.”*

Jeremia jatkaa:

Jer. 32:40: *”Minä teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton, niin etten käänny heistä pois, vaan teen heille hyvää; ja **minä annan pelkoni heidän sydämiinsä, niin etteivät he minusta luovu.”***

Voit siis olla oikeassa suhteessa Jumalan kanssa: sinun ei tarvitse elää loputtomassa synnin ja epäonnistumisen kierteessä. Sydämesi ei tarvitse olla loputtoman paha, sillä voit saada uuden sydämen. Jahve Tzidkenu on vanhurskautemme.

Kuka on tämä vanhurskas vesa? JEESUS

Daavid sanoi pojalleen Salomonille:

1 Kun. 2:4: ”*että Herra täyttäisi tämän sanansa, jonka hän minusta puhui: 'Jos sinun poikasi pitävät vaarin teistänsä, niin että **vaeltavat minun edessäni uskollisesti**, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, niin on mies sinun suvustasi aina oleva Israelin valtaistuimella'.*”

Ikuinen kuninkuus oli jo luvattu Daavidille uskollisuuden takia. Tämä toteutuisi kuitenkin eri tavalla kuin inhimillinen mieli ajatteli – sen teki Jumala - sillä jo Daavidin pojasta Salomosta kaikkosi uskollisuus Jumalalle. Daavidin jälkeläisistä tulisi vanhurskas vesa:

Jer. 23:6: ”*Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä herätän Daavidille **vanhurskaan vesan**; hän on hallitseva kuninkaana ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa. 6Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu*

turvassa. Ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: **'Herra on meidän vanhurskaudemme'** [Jahve Tzidkeinu]"

Vesa, joka hallitsee kuninkaana ja tekee vanhurskauden ja oikeuden maassa. Jahve Tzidkenu tuli lihaksi, Jumala on meidän vanhurskaudemme.

Tämä Daavidin jälkeläinen kasvoi kuivasta maasta:

Jes 53:1-6: *"Kuka uskoo meidän saarnamme, kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan? 2Hän **kasvoi Herran edessä niin kuin vesa, niin kuin juuri kuivasta maasta. Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet. 3Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät, halveksittu, jota emme minäkään pitäneet. 4Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän säilytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana, 5mutta hän on **haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme parannetut. 6Me vaelsimme kaikki eksyksissä niin kuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme."*****

Tämä vesa on synnitön lammas, Jumalan karitsa, joka pelastaa kansansa. Jeesuksesta profetoitiin jo ennen hänen syntymäänsä:

Matt. 1:21: *"Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä **hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä.**"*

1 Piet. 1: 18-19: *"tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, **lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne**, 19vaan **Kristuksen kalliilla verellä**, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan."*

Jumala näki sen, että osaamme perimämme perusteella toistuvasti vaeltaa väärin – kuten näemme Israelin kansan historiasta - ja hän maksoi hinnan, että voimme elää uutta elämää! Pietari jatkaa opetustaan:

1 Piet. 2: 24-25: *"joka **"itse kantoi meidän syntimme"** ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen "haavainsa kautta te olette paratut". 25Sillä te **olitte "eksyksissä niin kuin lampaat"**, mutta nyt te olette **palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö.**"*

Onko syntien anteeksianto riittävästi? Ei. Meidän tulee elää vanhurskaudemme mukaisesti. Jeesus sanoi vuorisaarnassa:

Matt. 5:20: ”Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan.”

Miten sitten vanhurskaus voisi olla suurempaa kuin kirjanoppineilla tai fariseuksilla? Jesaja totesi:

Jes. 64:6:” Kaikki me olimme kuin saastaiset, ja niin **kuin tahrattu vaate oli kaikki meidän vanhurskautemme**. Ja kaikki me olemme lakastuneet kuin lehdet, ja **pahat tekomme heittelevät meitä** niin kuin tuuli.”

Room. 3:10-12, 23-24: ”Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, 11ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa; **12kaikki ovat poikenneet pois**, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; **ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on**, ei yhden yhtäkään. 23Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla 24ja **saavat lahjaksi vanhurskauden** hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.”

Tämän vanhurskauden saa lahjaksi Jumalalta! Golgatan ristillä Jahve Tzidkenu, Jumala on meidän vanhurskautemme, tehtiin synniksi, että sinä voisit olla vanhurskas.

2 Kor. 5:21: ”Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.”

Room. 6:16-18: ”Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi? 17Mutta kiitos Jumalalle, että **te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi** sille opin muodolle, jonka johtoon te olette annetut, 18ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet **vanhurskauden palvelijoiksi!**”

Jahve Tzidkenu teki sinut vapaaksi synnin orjuuttavasta vallasta ja sinusta tuli vanhurskauden palvelija. Sinulle annettiin uusi sykkivä sydän eikä sinulla enää ole kivistä sydäntä.

Hes. 36:26-27: ”Ja **minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen.**”

Jo Eedenissä Jumala peitti Aadamin ja Eevan synnin aikaansaaman ymmärryksen alastomuudesta pukemalla heille uhrieläimen nahat. Vuosien saatossa erilaiset eläinuhrit jatkuivat - ja

kun Jumala vapautti kansansa Egyptistä, tarvittiin pääsiäislammas. Sen jälkeen temppelissä uhrattiin eläinuhreja ihmisten syyllisyyden takia. Nämä eivät kuitenkaan voineet puhdistaa ihmistä pahasta omastatunnosta.

Hebr. 10:22: *"niin käykäämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, **sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä**"*

Hebr. 10: 5-10: *"Sentähden hän maailmaan tullessaan sanoo: "Uhria ja antia sinä et tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistit; 6 polttouhrihin ja syntiuhrihin sinä et mielistynyt. 7 Silloin minä sanoin: 'Katso, **minä tulen** -kirjakääröön on minusta kirjoitettu-**tekemään sinun tahtosi, Jumala**.'" 8 Kun hän ensin sanoo: "Uhreja ja anteja ja polttouhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mielistynyt", vaikka niitä lain mukaan uhrataankin, 9 sanoo hän sitten: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi". Hän poistaa ensimmäisen, pystyttääkseen toisen. 10 Ja tämän tahdon perusteella me **olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.**"*

Olla vanhurskautettu ja pyhitetty. Tätä voimme olla vain vastaanottamalla Jeesus. Hänessä voimme syntyä uudeksi.

Joh. 1:12-13:”*Mutta **kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä, 13jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.**”*

Jahve Tzidkenu! Jumala on meidän vanhurskautemme! Anna Jumalan tehdä työ sinussa: ota hänet vastaan, niin saat voiman elää uutta elämää.

MUISTOLAUSE

2 Kor. 5:21: ”*Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.*”